

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžo/98/2014
Identifikačné číslo spisu: 1013202134
Dátum vydania rozhodnutia: 30.03.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Milučký
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:1013202134.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Milučkého a členov senátu JUDr. Ivana Rumanu a JUDr. Aleny Adamcovej v právnej veci žalobcu Mgr. E. E., bytom F., zast. Reken & Partners, Law firm s.r.o., Tichá 45, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KM-OLVS-111/2013/OPK zo dňa 13. novembra 2013, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/288/2013-112 zo dňa 11. septembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/288/2013-112 zo dňa 11. septembra 2014 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 13. novembra 2013, ktorým bol potvrdený personálny rozkaz ministra vnútra č. 211 zo dňa 21. augusta 2013 o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z.z.“) z dôvodu, že žalobca porušil služobnú prisahu zvlášť hrubým spôsobom.

Krajský súd z administratívneho spisu zistil, že žalobca bol zo služobného pomeru prepustený na tom skutkovom základe, že dňa 10.07.2013 o 6.30 hod. nastúpil do riadne plánovaného výkonu služby s ukončením o 14.30 hod. v zmysle pokynu riaditeľa OR PZ zo dňa 08.07.2013, upravujúceho začiatok času výkonu služby, pričom nadriadenému neoznámil žiadne prekážky, ktoré by mu bránili službu vykonávať. Počas výkonu služby o 8.51 hod. bol žalobca v rámci kontrolnej činnosti podrobený riaditeľom KR PZ v Banskej Bystrici dychovej skúške analyzátorom dychu zn. Dräger Alcotest 7410 č. ARJJ 0320 s výsledkom 0,14 mg/l alkoholu vo vydychovanom vzduchu, čo v prepočte činí 0,29 promile. V čase o 8.53 hod. bol podrobený kontrolnej dychovej skúške iným analyzátorom dychu

Dräger alcotest plus plus č. ARYF 0183 opäť s výsledkom 0,14 mg/l alkoholu v dychu. Z uvedeného dôvodu bol žalobca podrobený tretej dychovej skúške o 9.12 hod. rovnakým prístrojom ako pri prvej dychovej skúške, a to s výsledkom 0,11 mg/l alkoholu v dychu, čo v prepočte znamená 0,23 promile. V čase od 10.05 hod. bol žalobca na vlastnú žiadosť podrobený odberu krvi, rozborom ktorej na súdno-lekárskom a patologicko-anatomickom pracovisku Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou metódou plynovej chromatografie bola zistená hladina 0,06 promile alkoholu. Koncentrácia, ako vyplýva z odborného vyjadrenia znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo MUDr. T.I. z Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, súdno-lekárske a patologicko-anatomické pracovisko Banská Bystrica č. 64/2013 vypracovaného na základe vykonaného vyšetrovacieho pokusu, hladina alkoholu v dychu žalobcu dňa 10.07.2013 o 6.30 hod., t.j. v čase nástupu výkonu služby by bola približne 0,32 mg/l, čo zodpovedá koncentrácii alkoholu v krvi v hodnote 0,67 promile za predpokladu, že žalobca by už po nástupe do služby nepožil žiadne alkoholické nápoje.

Včas podaným odvolaním sa žalobca domáhal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Poukázal na dôvody odvolania uvedené v § 205 ods. 2 písm. c/, d/, e/ O.s.p. Uviedol, že odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu nespĺňa zákonné kritéria vymedzené v § 157 ods. 2 O.s.p. Potvrdil, že celkove bol dychovej skúške podrobený 5 krát a nie 3 krát, ako sa to tvrdí v personálnom rozkaze o jeho prepustení. V dvoch prípadoch merací prístroj signalizoval v súvislosti s vykonávaným meraním chybu merania. Dôvodil, že pri všetkých meraniach bol použitý ten istý náustok aj napriek tomu, že v návode na použitie je uvedené, že pri meraní je potrebné do držiaka nasadiť nový náustok. Náustok s prístrojom tvoria merací systém, v ktorom vlastnosti náustku môžu ovplyvniť tak samotný priebeh merania, ako aj jeho výsledok. V jeho prípade došlo k opätovnému použitiu toho istého náustku 5 krát a výsledky merania nemohli byť objektívne. Tiež poukázal na odborné vyjadrenie znalkyne z odboru zdravotníctvo odvetvie toxikológia Ing. E. J.. 12/2013 zo dňa 19.07.2013 a tiež, že už vo vyjadrení k začatiu konania o prepustení namietal, že vykonal nie 3, ale až 5 dychových skúšok, z ktorých 2 krát prístroj na displeji signalizoval error. Namietal, že v jeho prípade nebol pri meraní dodržaný správny postup stanovený v návode na použitie meracích prístrojov, a preto aj výsledky vykonaných dychových skúšok nemohli byť použité, respektíve mali byť vylúčené z okruhu použiteľných dôkazných prostriedkov a uvedené skutočnosti nechal prvostupňový súd bez povšimnutia. Uviedol, že jeho nadriadený, ako aj prvostupňový súd zobrali do úvahy iba znalecké závery MUDr. T.I. z Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a že závery odborného vyjadrenia znalkyne Ing. E. J. boli odignorované. Namietal, že rozsudok krajského súdu je nepreskúmateľný a tiež, že z jeho rozsudku nevyplývajú relevantné a konkrétne dôvody, pre ktoré by ponechanie osoby žalobcu v služobnom pomere bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Poukázal na rozkaz ministra vnútra SR č. 6/1997, ktorý ukladá riešiť porušenie služobnej disciplíny podriadených policajtov na základe objektívne zisteného skutkového stavu a na závažnosti skutku. Tiež poukázal na zákon o policajnom zbore, ktorý rozlišuje 2 stupne intenzity porušenia služobnej disciplíny a že prvostupňový súd sa jeho vysvetleniu jeho zásadnej námietky týkajúcej sa porušenia služobnej disciplíny zvlášť hrubým spôsobom vyhol. Namietal, že v súčasnosti nie je stanovené, aké porušenie služobnej povinnosti alebo porušenie služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom obsahuje intenzitu, že ponechanie príslušníka policajného zboru v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby a tejto námietke sa prvostupňový súd nijako nevyjadril a tiež na ním predložené niektoré dôkazy vôbec neprihliadol a nijako ich nevyhodnotil a obmedzil sa iba na konštatovanie, že má za preukázané kumulatívne naplnenie oboch zákonných podmienok, ktoré vyžaduje zákonná definícia dôvodu prepustenia zo služobného pomeru.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Uviedol, že žalobca v podanom odvolaní voči rozsudku krajského súdu neuvádza žiadne relevantné nové skutočnosti, ale iba zastáva názor, že došlo k nesprávnemu posúdeniu a rozhodnutiu vo veci. Žalovaný sa v tejto súvislosti pridržiava svojho písomného stanoviska zo dňa 20. januára 2014, ktoré zaslal súdu k podanej žalobe. Žalobca bol oboznámený so všetkými internými predpismi, ako aj s povinnosťou podrobiť sa na výzvu, či už dychovej skúške alebo lekárskeho vyšetreniu za účelom zistenia možnej prítomnosti alkoholu v jeho dychu alebo krvi, teda vedel a bol uzrozumený, že ak sa u neho zistí prítomnosť alkoholu v jeho dychu prípadne v krvi, bude zo služobného pomeru príslušníka PZ

prepustený v súlade s § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z.z.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a došiel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, a to z nasledovných dôvodov:

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, t.j. orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (§ 244 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Predmetom tohto súdneho konania je preskúmanie zákonosti postupu a rozhodnutia žalovaného o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka polície podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z.z., podľa ktorého policajta sa prepustí zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Ako zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy bolo žalovaným posúdené konanie žalobcu a to, keď sa u žalobcu ako policajta pri nástupe do výkonu služby alebo počas výkonu služby zistilo, že je pod vplyvom alkoholu, alebo iných návykových látok (bod III. Rozkazu M.V.Č. 2/2002 v znení rozkazu č. 63/2003). Služobný pomer žalobcu bol založený a riadi sa podľa zákona č. 73/1998 Z.z., pričom podľa § 16 ods. 1 služobný pomer vzniká dňom určeným v rozhodnutí nadriadeného o prijatí občana do služobného pomeru, ak nastúpi štátnu službu v tento deň a zloží služobnú prísahu. Predpokladom vzniku služobného pomeru policajta je teda okrem iného aj zloženie služobnej prísahy. Z obsahu služobnej prísahy policajta zakotvenej v ustanovení § 17 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. vyplýva, že policajta má byť čestným, statočným a disciplinovaným, ktorý svoje sily a schopnosti vynaloží na ochranu práv občanov, ich bezpečnosť a verejný poriadok, a to aj s nasadením vlastného života, riadi sa ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa § 47 zákona č. 73/1998 Z.z. služobná disciplína policajtov spočíva v dôslednom plnení povinností ustanovených ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi, ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, služobnou prísahou, rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených.

Policajta je povinný plniť svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený, v štátnej službe i mimo štátnej služby zdržať sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť Policajného zboru alebo ohroziť dôveru v tento zbor, dodržiavať služobnú disciplínu (§ 48 ods. 3 písm. a/, b/, g/ a h/ zákona).

Na základe citovaných ustanovení zákona č. 73/1998 Z.z. najvyšší súd nepovažuje odvolacie námietky žalobcu za dôvodné. Podľa názoru najvyššieho súdu žalovaný v preskúmanom rozhodnutí nevybočil z medzí zákona, keď v konaní žalobcu videl tak závažné a hrubé porušenie služobnej prísahy, ktoré odôvodňuje prepustenie žalobcu zo služobného pomeru podľa ustanovenia § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z.z. V personálnom konaní bolo konanie žalobcu riadne prešetrené a skutkový stav podrobne zistený. Svedčí o tom obsah administratívneho spisu, z ktorého vyplýva, že správne orgány podrobne zisťovali okolnosti, za ktorých sa skutok stal a vykonané dôkazy vyhodnotili v súlade s ustanovením § 238 zákona č. 73/1998 Z.z.

Skutočnosť, že vykonané dôkazy boli v konečnom dôsledku vyhodnotené v neprospech žalobcu

neznamená, že by hodnotenie dôkazov bolo jednostranné, či tendenčné. Záver, ku ktorému dospel žalovaný po vyhodnotení všetkých dôkazov považuje aj odvolací súd, zhodne s názorom krajského súdu, za logický a správny.

Bola splnená aj ďalšia zákonná podmienka na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru, ktorá spočívala v tom, že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, ktorými sú zodpovedné dodržiavania služobnej disciplíny všetkými príslušníkmi PZ, ich povinnosť byť čestnými, ochraňovať práva občanov, a tým upevňovať ich dôveru v policajný zbor. Zákon vyžaduje striktné dodržiavanie svojich ustanovení vo vzťahu k plneniu služobných povinností a predpokladá, že príslušník PZ v rámci svojho postavenia bude príkladne rešpektovať zákony a iné právne predpisy tak, ako sa k tomu zaviazal v služobnej prisaha.

Podľa § 245 ods. 2 O.s.p. pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej správnej úvahy (správne uváženie) preskúmava súd iba, či takéto rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia.

V zmysle § 238 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z.z. služobný orgán hodnotí dôkazy podľa vlastnej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Citovaným ustanovením bolo príslušnému orgánu dané právo, aby vlastnou myšlienkovou činnosťou posúdil vykonané dôkazy z hľadiska ich závažnosti (pravdivosti a dôležitosti).

V konaní o prepustení so služobného pomeru postačí preukázanie porušenia služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom s podmienkou, že ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že služobný pomer príslušníka PZ je inštitútom verejného práva. Právna povaha služobného pomeru príslušníka PZ vyplýva z osobitnej povahy zamestnávateľa policajta, ktorým je štát ako primárny nositeľ verejnej moci. Príslušník PZ sa prostredníctvom svojho zamestnávateľa priamo zúčastní na výkone verejnej moci, preto má štát výsostné oprávnenie jednostranným aktmi tieto vzťahy zakladať, meniť alebo rušiť.

Požadované vlastnosti (čestnosť, statočnosť, disciplína a pripravenosť vynaložiť svoje sily na ochranu verejného poriadku a majetku občanov) sú základnými predpokladmi výkonu služby v PZ. Každý príslušník PZ, ktorý tieto vlastnosti nemá a prejavuje sa v rozpore s nimi, hrubo poškodzuje dôveryhodnosť PZ. Konanie, ktorého sa dopustil žalobca je v príkrom rozpore s obsahom služobnej prisahy policajta.

Na činnosť PZ sú kladené vyššie nároky a to nielen počas priameho výkonu štátnej služby, ale aj mimo nej. Hlavnou úlohou PZ je chrániť záujmy spoločnosti z čoho vyplývajú vyššie nároky na činnosť príslušníkov PZ.

Zložením sľubu podľa 17 ods. 1 predmetného zákona sa občan stáva príslušníkom PZ, teda kategórie osôb, ktorých prípadné konanie v rozpore s právnymi predpismi bude pre služobné pomery posudzované cez prizmu tohto sľubu. Takýto výnimočne zodpovedný prístup policajta PZ k rešpektovaniu predpisov vyplýva z jeho účasti na plnení funkcií štátu. Funkciu štátu plní policajt PZ za odmenu a s tým súvisiace nadštandardné sociálne, dôchodkové, zdravotné zabezpečenie. Od iných osôb nemožno očakávať plnenie sľubu - vyššiu vernosť a ani zhovievavosť. Naopak prirodzeným je očakávanie, že policajti PZ pri svojom postavení budú príkladne rešpektovať zákony štátu nielen v rámci služby, ale aj mimo nej tak, ako sa k tomu zaviazali.

Verejnoscť oprávnené očakáva, že príslušníci silových zložiek štátu budú sami rešpektovať zákony, ktorých dodržiavanie kontrolujú, a preto možno konanie žalobcu oprávnené hodnotiť ako zvlášť hrubé porušenie služobnej prisahy a táto skutočnosť je spôsobilá spôsobiť ujmu policajnému zboru, a preto ponechanie žalobcu v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Ako

príslušník PZ, riadne oboznámený so všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj s internými normami, musel žalobca vedieť, aké sú jeho povinnosti a akým následkom sa ich nesplnením vystavuje.

Pre posúdenie konania žalobcu postačuje preukázanie skutku, ktorý bol dôvodom na prepustenie a žalovaný v danom prípade skutkové zistenia zadovážil spôsobom, ktorý predpokladá zákon, a preto príslušné námietky žalobcu o nedodržaní metodiky pri vykonaní dychových skúšok sú podľa názoru odvolacieho súdu účelové a právne irelevantné.

Za týchto skutkových okolností napadnuté rozhodnutie žalovaného je i podľa názoru odvolacieho súdu vydané na základe riadne a dostatočne zisteného skutočného stavu správnym orgánom a správne právne posúdené.

Preto, ak krajský súd dospel k právnemu záveru totožnému so záverom správnych orgánov oboch stupňov a rozhodol, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákona a chránených záujmov žalobcu, tento jeho názor považoval aj odvolací súd, z dôvodov uvedených vyššie, za správny.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vysporiadal sa so všetkými právne relevantnými námietkami žalobcu.

Najvyšší súd SR ako súd odvolací vzhľadom na uvedené skutočnosti napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku potvrdil. Pritom sa stotožnil s právnym posúdením a dôvodmi krajského súdu, viazaný tiež rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ako aj rozsahom a dôvodmi podanej žaloby (§ 249 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Neúspešnému žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania nepatrí a žalovanému správnenému orgánu nevznikol zákonný nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.